

ธนาคารไทย หนึ่งตัวอย่างในภาวะวิกฤติ

โดย พรนิภา หาชัยภูมิ

รองกรรมการผู้จัดการ

บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

E-mail: pornnipa_h@smcthailand.com

ยิ่งนานวัน ก็ยิ่งดูเหมือนว่า เสียงบ่นว่าธนาคารจะตั้งขึ้นเรื่อยๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ ประชาชน จนท้ายสุด ถึงคิวของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) วนกลับไปกลับมาเรื่องเดิม ธนาคารไม่ยอมลดดอกเบี้ยเงินกู้ ธนาคารไม่ยอมปล่อยสินเชื่อ ธนาคารไม่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ

หลังจากผู้บริหารธนาคารเข้าพบ ธปท. เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมา ธนาคารใหญ่ก็ออกมายืนยัน (เช่นเคย) ไม่สามารถลดดอกเบี้ยเงินกู้ได้อีก ยังต้องระงับการปล่อยสินเชื่อ เพราะความเสี่ยงหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้น รวมถึงไม่เชื่อว่าการลดดอกเบี้ยจะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้

วาทะคู่ต้นของนายธนาคารใหญ่ ทำให้มองอีกมุมว่า ธนาคารก็มีพันธะหน้าที่ของธนาคารเอง ต่อผู้ถือหุ้น พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้มีผลประกอบการที่ดี มีฐานะการเงินที่มั่นคง สามารถปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้กำกับดูแลอย่าง ธปท. อย่างเคร่งครัด

ถอยหลังออกมามองภาพใหญ่ ก็คงไม่ถูกต้องเสียทีเดียว ถ้าจะผลัดภาระให้ธนาคารมาแบกรับความเสี่ยงต่างๆ เองทั้งหมด แม้ว่าธนาคารจะได้รับอานิสงส์ จากการลดดอกเบี้ยเงินฝากที่ช่วยลดต้นทุนได้บ้างก็ตาม น่าจะดีกว่านี้ ถ้าการหาทางออกเพื่อแก้ไขภาวะวิกฤติ จะเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย

ยกตัวอย่าง เป็นไปได้ไหม ที่ ธปท. จะทบทวนหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อลดต้นทุน หรือลดผลกระทบจากความเสียหายของธนาคาร อาจเป็นการชั่วคราวเฉพาะในช่วงวิกฤติเท่านั้น เช่น การลดความเข้มงวดในการจัดชั้นหนี้ การกันเงินสำรอง การชะลอการบังคับใช้มาตรฐานการบัญชี IAS 39 การผ่อนปรนการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ BASEL II หรือการลดค่าธรรมเนียมคุ้มครองเงินฝาก ที่ต้องจ่ายในอัตราร้อยละ 0.4 ของยอดเงินฝาก ซึ่งนับว่าสูงมาก เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงมามากแล้ว

เป็นไปได้ไหม ที่กระทรวงการคลังจะช่วยแบ่งรับความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารบ้าง โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เพื่อผลักดันธนาคารให้ปล่อยสินเชื่อแก่กลุ่มเป้าหมาย ในลักษณะคล้ายๆ กับบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) แต่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่กว้างกว่า รวมทั้ง สรรวจและทำตัวเป็นฟันเฟือง เข้าไปช่วยเสริมให้กลไกของระบบธนาคารทำงานได้

ไม่ใช่เพียงธนาคารเท่านั้นที่กำลังปกป้องบทบาทของตนเอง หลายองค์กรในประเทศที่มีศักยภาพทางการเงินและมีสภาพคล่องทางการเงินสูงก็กำลังปกป้องบทบาทของตนเอง โดยใช้กรอบกฎหมายเป็นข้ออ้าง เพื่อปฏิเสธการเข้ามาช่วยแก้ไขวิกฤติหรือกำลังทำตัวเป็นทองไม่รู้ร้อน

ทั้งนี้ ยังมีพลังหรือชุมทรัพย์อยู่มากที่เรามองข้าม ขอเพียงองค์กรเหล่านั้นดีมกรอบของตนเอง
ชั่วคราว และมองประเทศไทยให้เป็นเหมือนคนหนึ่งคนที่กำลังป่วยหนัก จะมีประโยชน์อะไร ถ้ามีเงินทอง
สะสมไว้ แต่ไม่นำออกมาใช้รักษาตัวในยามที่ต้องการที่สุด หรือจะต้องรอให้สายเกินไปเสียก่อน